

Abstrakt wystąpienia prof. Mirosława Kofty

Moje wystąpienie będzie składało się z 2-ch części.

We **Wprowadzeniu**, zaprezentuję zwięzłe 3-etapowy projekt, poświęcony psychologicznej analizie przebiegu i znaczenia Rozmów Okrągłego Stołu w 1989-m roku w rozwiązywaniu fundamentalnego konfliktu społecznego w Polsce. Projekt ten obejmował:

- a ISPP Small Group Meeting zatytułowane “From conflict to dialogue? Learning the lessons of the Polish Round Table”, Warszawa 2018, luty 23-24;

- przygotowanie książki “Psychologia Okrągłego Stołu” (*The Psychology of the Roundtable*), wydanej przez Smak Słowa in 2019; oraz

- numer specjalny of the *Social Psychological Bulletin* on “From conflict to dialogue? Learning the lessons of the Polish Round Table”, (z M. Koftą, M. Bilewiczem, and S. Reicherem jako współredaktorami) vol. 14, no. 4. (*open access*). *link*: spb.psychopen.eu

W właściwej prezentacji, przedstawię wyniki badania sondażowego nad spiskową teorią Okrągłego Stołu, opublikowanego w artykule ze wspomnianego numeru specjalnego: Kofta, M., & Soral, W. (2020). Belief in the Round Table Conspiracy and Political Division in Poland. *Social Psychological Bulletin*, 14(4), 1-19. <https://doi.org/10.32872/spb.v14i4.2435>

W relacjonowanym badaniu analizowano znaczenie teorii spiskowej Okrągłego Stołu w obecnym życiu politycznym. W badaniu online przeprowadzonym w 2018-m roku w na próbie quasi-reprezentacyjnej stwierdziliśmy, że postawa wobec Okrągłego Stołu jest istotnym korelatem fundamentalnego podziału politycznego w naszym kraju. Osoby popierające partie o orientacji nacjonalistyczno-autorytarnej (PIS i „przyległości”)aprobują teorię spiskową Okrągłego Stołu, podczas gdy osoby popierające centrowo-liberalną opozycję – odrzucają tę teorię. Stwierdziliśmy też, że wiara w spisek Okrągłego Stołu jest istotnie związana ze stabilnością preferencji politycznych. Wśród tych, którzy głosowali na PIS w 2015-tym, zwolennicy tej teorii tworzą skonsolidowany, stabilny elektorat, natomiast wśród tych, którzy głosowali wtedy na partie o orientacji liberalnej, zwolennicy wspomnianej teorii skłonni są zmienić swoje preferencje polityczne. Wskazuje to, że wiara w spisek Okrągłego Stołu jest nie tylko składnikiem określonej ideologii politycznej, ale ma też bezpośrednie konsekwencje behawioralne. W prezentacji przeprowadzona też zostanie zwięzła analiza przyczyn rosnącej popularności tej teorii w ostatnich latach.